

ANYÁK ÉS FIÚK

Viktor Jerofejev: *A nagy Gopnyik*

„Ezzel a könyvvel másodszor is megölted az apádat” (51.) – idézi több alkalommal is az orosz posztmodern irodalom kimagasló képviselője, Viktor Jerofejev a magyarul nemrég megjelent, mintegy hét éven keresztül íródott *A nagy Gopnyik* című kötetében az édesanya szavait. Azt a véleményt, amelyet nem ez a több műfaji sajátosságot ötvöző, mintegy 180 fejezetből álló monumentális opus, hanem egy jóval korábbi Jerofejev-regény, a 2004-es *A jó Sztálin* váltott ki Galina Nyikolajevnából.

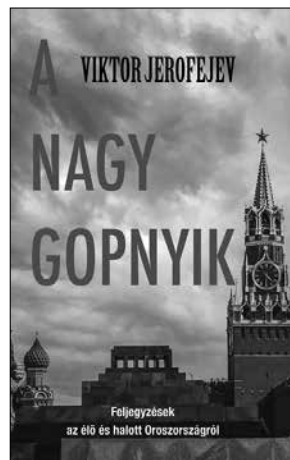
E mondat többszöri idézése már önmagában jelentős, *A nagy Gopnyik* szüzséjét is érintő attitűdbéli változtatásra utal. Amíg ugyanis *A jó Sztálin* Jerofejev többször is hangzottatott kijelentése szerint az *Apa és fiú* címet viselte volna – ha azt Turgenyev nem foglalta volna le már jóval korábban –, hiszen középpontjában valóban a szovjet hatalmat tolmácsként és diplomataként szolgáló apa és az íróvá avanzsáló, az 1979-es *Metropol Almanach*¹ a felmenőjét „első alkalommal megölő”, a kommunista ideológia és kulturális berendezkedés ellen harcoló fiú szembeszegülése állt, addig az új kötetben sokkal inkább az anya és a fia nem kevésbé ellentmondásos – az apa és fiú egykori viszonyrendszerét is jócskán megbolygató – kapcsolata kerül görcső alá.

A nagy Gopnyik egyik fontos szegmense, a családi viszonyrendszer keresztüzében az anya és a fiú közötti szövetség széthullása áll, s az elbeszélő, aki most is tulajdonképpen a szerzővel azonosítható, annak okát kutatja, hogy az anyja miért viszonyult olyan furcsán hozzá. Az anyját posztumusz faggatva erről így lamentál: „Miért nem szeretted? Vagy mégis szeretted, csak ilyen különös módon? Valamit én nem értek, mama. Hiszen az eredmény mégis az volt, mama, hogy te lettél az én múzsám, az a bizonyos gyűjtőgyertya, mely nélkül az én szex-halottaskocsim² is holt helyen maradt volna” (193.). A diplomatafeleséggként amerikai újságokat és folyóiratokat olvasó, és ezekből a szovjet sajtóosztály vezetésének rezümét író anya magatartása valóban gyúanyag lehetett a fia polgárpukkasztó művekkel tarkított

¹ Az almanach Jerofejeven kívül olyan jelentős orosz írók kísérleti prózáját tartalmazta, mint amilyen Bitov, Akszjonov, Iszkander, Ahmadulina, Voznyeszenszkij. Hatása a diplomata apára valóban felért egy lefejezéssel, ezért is kezdte ezzel a mondattal *A jó Sztálin* című regényét Jerofejev: „Végül is megöltem az apámat”. A regény még *Apa és fiú* című változatának vonatkozó részlete épp a *Jelenkor* 2000/11. számában jelent meg először magyarul Goretity József fordításában.

² Itt utalás történik Jerofejev egyik, azonos című művére, a *Szex-halottaskocsi. Tizenhárom levél a halottakhoz* című alkotására.

Fordította Bokor Pál
Atlantic Press
Budapest, 2024
496 oldal, 6490 Ft

életútjához. Hiszen az anyja „azt olvasta, amit senki sem olvashatott, amiért bárki mást azonnal agyonlőttek volna”.³ Ám egy idő után az anya mégis felbontja a fiával kötött kulturális szövetséget, és meggyőződésévé válik, hogy a fia „tehetség hiányában azért ír, hogy botrányt csináljon” (87.).

Ezen az érthetetlen anyai pálforduláson azért sem tud a fiú felülemelkedni, mert ő maga nagyon hasonlóan viselkedik egy másik „anyával” szemben. A családi viszonyok taglalása így *A nagy Gopnyik*ban gyakorlatilag észrevétlenül vált át egy másik kapcsolatrendszer boncolgatására. A személyes emlékek korrelálnak a kötet egy másik nagyon lényeges szegmensével: a fiú hazájához fűződő viszonyával. Az orosz nyelvben nőnemű szülőházáról, Oroszország Anyácskáról, a Rogyináról van itt szó, amelyhez legalább anynyira ellentmondásos viszony fűzi a szerző-elbeszélőt, mint a vér szerinti anyjához. Megspékelve némi skizofréniával is: hiszen egyrészt a gyermek Vitya élvezte családjá kiváltságos helyzetét, sőt magával a már nyugdíjas Molotovval – neki csak Szláva bácsival – komázva hallgatta az Amerika Hangját (lásd minderről a kötet egyik legkiválóbb betéttörténetét, a *Miszter Nyet utcáját*), másrészt az apja kiküldetése révén részben Párizsban szocializálódott, egy másfajta kulturális miliő is hatott rá. Így nem véletlen, hogy az Orosz Anyácskához fűződő skizofrén helyzetében az író igen radikális lépéssel kezdte a pályafutását: 1979-ben „irodalmi atombombát” dobott a még fennálló szovjet rendszerre a *Metropol Almanach*hal. Amelynek következtében nemcsak az apja veszítette el az állását és a rangját, de őt is kizárták a Szovjet Írószövetségből.

A gyermekkori, Rogyinával és annak képviselőivel való jó viszony – hasonlóan a vér szerinti anyjával kötött kezdeti szövetségéhez – egy-két évtized alatt széthullik, és átmegegy abba a lázadásba és botránykeltésbe, mely *Az orosz széplány* című, pornográfnek titulált regénytől kezdve az *Élet egy idiótával* című radikális esszén át a betiltott *Apokrif* című tévéműsorig terjed – hogy a Jerofejev-életmű talán legfontosabb állomásait említsem. Ám ez a fajta magatartás korántsem öncélú. Egy olyasfajta folytonosságra mutat rá a Rogyinával kapcsolatban, amelynek taglalása kapcsán, a magánéleti és közéleti szálak összefonódását követve érkezőnk el a kötet egy újabb nagyon lényeges szegmenséhez, a jelen helyzet, a jelenkori Rogyina értelmezéséhez. Hisz nincs új a Nap alatt: Oroszország ugyanis – olvashatjuk a kötetben – „sztálinvírussal fertőzött. Oroszország olyan, mint egy dívány, ami macskapisivel van átitatva. A macska réges-rég megdöglött, de a dívány még mindig bűzlik” (52.). Azaz: az ellenzékinek tartott, másként gondolkodó írókat, művészeket a mostani rendszer ugyanúgy üldözi, sőt, ha teheti, leszámol velük, mint annak idején Sztálin, majd az őt követő kommunista vezetők. Arra, hogy ez még mindig lehetséges, egyfelől Oroszország sajátos, a Nyugatétól eltérő fejlődési útja a magyarázat: „Mi egy másik civilizáció utódai vagyunk, melynek valószínűleg nincs történelme, inkább valamilyen varázslatos meséhez hasonlít a múltja. Ebben a mesében a moszkvai cárságtól és Rettegett Ivantól kezdve a Nagy Gopnyikig megvannak a stabil szerepek – csak a színészek változnak. A meséből jól látszik, hogy Oroszthonban nincs állam. Van államfő, nincs állam. Van viszont cárság, ahol csak maga a cár cselekedhet szabadon” (278.). S ezt a szerepet most a kötetben egyértelműen Putyinnal azonosítható Nagy Gopnyik tölti be, aki tökéletesen alakítja a modernkori cárt.

Mindezt Jerofejev ismét egy családi párhuzammal is érzékelteti: ahogyan annak idején az ő édesanyját nagyon finom módszerekkel, de mégiscsak manipulálta az apja – lásd például az apa enyhén szólva fura, az anyára nézve megalázó szerelmi életének kötetbéli taglalását –, úgy a Rogyinát is manipulálja, teljes mértékben maga alá gyűri családfője, a Nagy Gopnyik. S aki ennek a manipulációnak ellenáll – mint ahogyan azt a szerző teszi a művészi eszközrendszerén keresztül –, az ma is „osztályellenségnek” számít. Erre a folytonosságra Jerofejev életében is van egy tökéletes példa: ahogyan annak idején a *Metropol*

³ Viktor Jerofejev: *A jó Sztálin*. Fordította Goretity József. Európa Könyvkiadó, Budapest, 2005, 23.

Almanach miatt megkapta a magáét, úgy a regnáló rendszerben is ellene és a vele egyívású szerzők ellen bármikor pogromot szerveznek a Kreml igényeit kiszolgálva az úgynevezett „Társutasok”. Például 2002-ben „Moszkvában különleges irodalmi pavilonok tucatjainak felállítását szervezték meg. Ezekben az én könyveimet Bunyin könyveire vagy Vasziljev *Csendesek itt a hajnalok* című könyvére lehetett cserélni (melyben halkán visszalopódzott a háborús patriotizmus). A leadott könyvekre pedig pecsétet nyomtak VISSZA A SZERZŐNEK felirattal. A Tverszkaja téren lévő »Moszkva« könyvesboltban a rohamosztagosok hozzám vágják ezeket a visszavitt könyveket. Az új könyvem bemutatóját tartottuk. Sorban álltak a dedikálásra vágyók. És akkor jöttek a rohamosztagosok. A kép a következő volt: a Nagy Gopnyikot ábrázoló trikóban érkezett fiúk és lányok az én könyveimet hajigálták a képeembe (a szó szoros értelmében), én meg felszedem a földről a ledobott könyveket és odaadom azoknak, akik olvasni akarják őket...” (105.)⁴

Miért is hívja Putyint Jerofejev Nagy Gopnyiknak, arra a kötet egyik legfontosabb paszszusa ad magyarázatot: „Gopnyik – ez egy idegen nyelvre lefordíthatatlan orosz szó, nagyjából annyit jelent, mint piti huligán vagy utcakölyök. Ennek megfelelően »nagy« nem is lehet. Ám egyvalakinek a gopnyikok közül óriási szerencséje volt. Paradox módon a kis senkiből óriás lett – én pedig már több mint húsz éve élek az ő Oroszországában” (19.). S azért kívánja most, a 21. században a minden más nyelvre lefordíthatatlan „gopnyik” kifejezést a nemzetközi szóhasználatba bevezetni, ahogyan korábban, a 20. században a „szputnyik” szóval ez már megtörtént, hogy a segítségével kulcsot adjon – főleg a nyugati ember számára – a putyini rendszer működésének megértéséhez. A „gopnyik” szó ugyanis – hangoztatta Jerofejev egy vele készített interjúban – „magában rejt olyasfajta fontos problémákat, mint a pogrom, a dácsa, rendelet”.⁵ A másként gondolkodók elleni pogromra jó példa a fenti 2002-es intézkedéssorozat, a dácsa a hatalommal szimpatizálók bármikor megkapható ajándékát jelképezi, a rendelet pedig az ezek alapján történő kormányzásra utal, amely a jelenleg Ukrajna ellen folytatott hadviselés fenntartásához is teljhatalmat biztosít a Nagy Gopnyiknak.

Az ukrajnai helyzet kötetbéli elemzése kapcsán jutunk el a „macskapisitől bűzlő” Rogyinát irányítók – a cárszerepet tökéletesen alakítók – sajátos gondolkodásmódjához. Ehhez egy, a könyvben vázolt megtörtént eset visz közelebb bennünket ismét. Jerofejev a gondolkodásbéli folytonossággal kapcsolatban egy, annak idején az apjával megesett történetet idéz fel. Amikor Sztálin a Kremlbe rendelte a leendő tolmácsát, kérdezett tőle valamit, de olyan halkán és motyogva, hogy Jerofejev apja nem értette a szavait. Visszakérdetni pedig nem volt mersze. Így amikor arra a sztálini kérdésre, hogy hol született, Jerofejev apja azt válaszolta, hogy „a Leningrádi Állami Egyetemen, Sztálin elvtárs!”, a vezér csak ennyit mondott: „Az októberi fordulat óta nem nevettem ilyen jót. (...) És az én apám – elemzi a helyzetet a szerző –, aki alig jutott levegőhöz, tudta, hogy felbecsülhetet-

⁴ Ráadásul ennek az eseménynek a következményeiről az ifjú rohamosztagosok, a Társutasok levélét a kötet egyik szürreális – vagy, megismerkedvén a kötetben a jelenkori Oroszország Anyácskával, nem is annyira szürreális – szereplője, a Kis Éji Sztálin adja át a szerzőnek. A levél tartalma a következő: „V. Jerofejev 'írónak'. Megragadjuk az alkalmat, hogy mély utálatunkat fejezzük ki maga mint ember iránt és a maga undorító és obszcén »irodalmi munkái« iránt. Az olyan ember, aki tehetségtelen és obszcén hülyeségeket ír, miközben ha kell, ha nem, Dosztojevskijel takarozik (mondván, hogy róla írta a disszertációját), kétszeresen is visszataszító. Mi pedig minden tőlünk telhetőt megpróbálunk (és meg is teszünk), hogy a lehető legtöbb ember értesüljön az ön obszcén baromságainak valódi »értékéről«. Igyekezni fogunk továbbá odafigyelni magára mindaddig, amíg ki nem derül, hogy maga eltakarodott az országból, melynek dicső irodalmát szüntelenül becsméri, vagy hogy végérvényesen eltakarodott a világból. Mély undorral: A TÁRSUTASOK” (106.).

⁵ Az *Oroszország egy rémmese* című Jerofejev-interjút lásd: <https://www.svoboda.org/a/rossiya-eto-zhestokaya-skazka-viktor-erofeev-o-svoem-romane-velikiy-gopnik-/32670690.html>

len jelentőségű igazság tárult fel előtte. Nem forradalom, hanem fordulat! A hülyéknek Nagy október, az istennek – fordulat” (16.). Azaz, ha Sztálin a maga szája íze szerint átnevezhette a Nagy Októberi Szocialista Forradalmat fordulatnak, „amely időjárásai szeszély következtében elpusztult százmillió ember” (17.), akkor a Nagy Gopnyik e logika mentén kényszeríti rá a Rogynája lakóira Ukrajnával kapcsolatban a háború helyett a különleges katonai hadművelet kifejezést. Amely ily módon a hülyéknek háború, az istennek – különleges katonai hadművelet.

Ebből a szempontból Jerofejev kötetében fontos különbségtétel figyelhető meg a „hülye” és a „buta” ember között. A „hülye” ugyanis az, aki – mint maga az író is – a maga módján és a maga eszközrendszerével lázad a Nagy Gopnyik teljhatalma ellen, a „buta” pedig az, aki mintegy sajátjának, sőt népi ikonnak tartva a Nagy Gopnyikot, minden szavát úgy issza, mintha valóban Isten szólna hozzá. Az elsőt, a „hülye” kategóriáját, az ehhez a csoporthoz tartozók működési mechanizmusát ismét egy – fiktívvé tett – családi konstelláció keresztül érzékelteti Jerofejev. 2007-ben valóban megtörtént, hogy a szerző szintén a „hülyék” táborát erősítő bátyját, Andrej Jerofejev kurátort a *Tiltott művészet* című kiállítás megrendezése és megnyitása miatt bebörtönözték, és annak idején, a kiszabadítása érdekében maga Viktor is közbenjárt. A kötetbeli történetben az elbeszélőnek nem bátyja, hanem húga, egy O. nevű lánytestvére van. Aki ezúttal *Pornográfia ország* címmel rendez kiállítást, s aki épp emiatt szintén megmentendő a börtön elől. Ám jóval radikálisabb, mint a bátyja – lásd ezzel kapcsolatban a testvérek „bolsevik” és „mensevik” gondolkodásbéli különbségét, ahol a „bolsevik” „hülye” Viktor még mindig sokkal visszafogottabb a lázadásban, mint a „mensevik” „hülye” O. Vikornak épp ez a visszafogottabb magatartása teszi lehetővé, hogy fogadja az elnök tanácsadója, a kötetben fiktivizált, beszélő névvel illetett, Sztavroginra keresztelt elnöki tanácsadó, Vlagyiszlav Szurkov, aki nem melleleg – s nyilván részben innen a *Kiáltványt* közzétevő *Órdögök*béli Sztavroginnal a párhuzam – a valóságban regényírói babérokra is tör a politikai karrierje mellett.⁶ O.-t azonban azért is kellene a börtön falain kívül tartani, mert az események közepette sajátos módon teherbe esik. Anyává válik tehát – amely nyilván nem történhetett volna meg, ha az elbeszélő a testvérbátyját hagyja benne a sztoriban –, s amely nemváltás így, ebben az anyák és fiúk kapcsolattát is boncolgató műben ismét csak komoly többletjelentéssel bír. O. ugyanis nem a felvállalt barátjától, Andrejtől lesz terhes, hanem az elbeszélőtől, azaz a testvérétől.

Inszcenikus történik tehát, ám ez a fiktív magánéleti vonatkozás Jerofejev kötetében ismét túlmutat önmagán, a Nagy Gopnyik rendszerének egyik jellemzője lesz. Hisz a testvér általi megtermékenyített hűg képletét rá lehet vetíteni Oroszország és Ukrajna viszonyára: mintha ez esetben a testvérnép feje erőszakos közösilésre készítené a kishűgát, Ukrajnát, miközben azzal nem számol, hogy az ilyen viszonyból csak sérült utód származhat. Nem számol vele, mert nem kell vele számolnia: a „hülyékkel” szemben ugyanis egy jóval nagyobb lélekszámú csoport, a „buták” oly mértékben támogatják a Nagy Gopnyikot – Oroszországban Jerofejev véleménye szerint a Covid mintájára valódi „butaságjárvány” (444.) tört ki –, hogy az Ukrajnával kapcsolatos incesztuózus viszonyt is elfogadják. Ezzel kapcsolatban mindent elárulnak a Nagy Gopnyik szavai, aki – amikor az elbeszélő épp az anyává lett O.-t próbálná nála és Sztavroginnál kimenteni a börtönből – így beszél a népe nagy többségéről, az O.-k és más anyák harctér számára szült, „butává” tett fiainak tömegéről: „Én enélkül az óriási nagy orosz butaság nélkül egy senki vagyok – jelentette ki a diktátor. – Mi lennék én butaság nélkül? Pityeri polgármester?” (444.)

Nos, ha a jelenlegi geopolitikai helyzetet vesszük alapul, arra a következtetésre juthatunk, hogy a Nagy Gopnyik kérdése sajnos nem pusztán költői.

⁶ Viktor Jerofejev Natan Dubockij álnéven megjelentetett Szurkov-regényről, amely magyarul kb. *Nulla közelinek fordítható, egyébként egyáltalán nem volt rossz véleménnyel. Lásd erről a Lityeraturijnaja Gazetának adott interjút: <https://web.archive.org/web/20100907014035/https://lgz.ru/article/10731/>*

CSILLAGÁSZATI HÉT A ZSOLNAY NEGVEDBEN

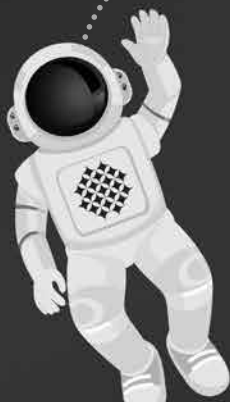
✦ PLANETÁRIUMI
vetítések

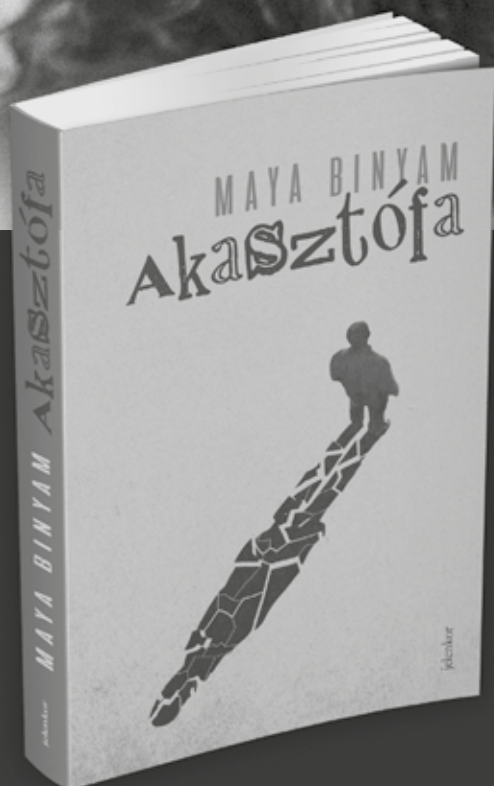
✦ érdekes ELŐADÁSOK

✦ TÁVCSÖVES
bemutatók

✦ planetáriumi
KONCERTEK

✦ VR UNIVERZUM

„...az élet mégiscsak ilyen, vagyis frusztráló, és hozzá még hihetetlenül unalmas is. Szerettem volna mondani valami biztatót, de semmi biztató nem jutott az eszembe, úgyhogy inkább megkérdeztem, hogy mennyi az idő. Az órájára pillantott, és közölte, hogy délután egy óra van. Elmondta, hogy ezen a ponton biztosak lehetünk felőle, hogy a nap örökké fog tartani. ha valóban ez volt a helyzet, akkor mindkettőnk sajnáltam. Rám nézett, és úgy tűnt, mint aki teljesen biztos benne, hogy végeztünk az élettel.”

Teljes körű nyomdai, reklámpari tervezés és kivitelezés

ÖN MEGÁLMODJA, MI KINYOMTATJUK!

www.nyomdaiotletek.hu

Örök értékek a jelen korában!

A Pécsi Tudományegyetem Bölcsészeti- és Társadalomtudományi Karán olyan tudást adunk át, amely túlmutat a szakmaiságon.

Képzéseink a kritikus gondolkodás, a társadalmi érzékenység és a kulturális értékek iránti elkötelezettséget erősítik – olyan értékeket, amelyek társadalmat és közösségeket formálnak.

Nem csak mesterszakon vagy doktorandusként lehet a korábban megszerzett tudást elmélyíteni. Szakmai specializálódásra, új szakképzettség megszerzésére szolgálnak szakirányú továbbképzéseink.

Várjuk az alap- vagy mesterképzésen végzett, illetve osztatlan képzésen oklevelet szerzett jelentkezőket.

Az alább felsorolt, 2025. szeptemberi indulással meghirdetett szakirányú továbbképzésekre van lehetőség jelentkezni.

-
- angol-magyar bölcsészettudományi szakfordító
 - az információs műveltség és a könyvtárpedagógia alapjai
 - biblioterápia (Pécs és Budapest)
 - gyakorlatvezető mentortanár
 - igazságügyi régészet
 - irodalmi szerkesztő és kritikus
 - iskolai szociális munka
 - közoktatás vezető és pedagógus-szakvizsga
 - magyar mint idegen nyelv szakos pedagógus
 - mentálhigiéné és közösségi segítés
 - pedagógus szakvizsga
 - protokoll szaktanácsadó és rendezvényszervező
 - reflektív addiktológiai szociális segítés
 - roma társadalomismeret
 - sportpszichológia

PTE | **BTK**

További információk: btk.pte.hu/felvetelizoknek
A jelentkezéssel kapcsolatban felmerülő kérdések esetén keressék bizalommal felvételi referensünket, Galamb Esztert a btkfelvi@pte.hu e-mail címen keresztül.

A PÉCSI NEMZETI SZÍNHÁZ MÁRCIUSI MŰSORA

Fotó: Cseri László

NAGYSZÍNHÁZ

ANCONAI SZERELMESEK 2.

1. szombat · 19.00 2. vasárnap · 15.00 25. kedd · 19.00
Somlay Artúr bérlet

26. szerda · 19.00 27. csütörtök · 19.00

A HŐSTENOR

4. kedd · 19.00 5. szerda · 15.00 6. csütörtök · 19.00
13. csütörtök · 19.00 14. péntek · 19.00 16. vasárnap · 15.00
Szalma Lajos bérlet Szabó Samu bérlet

16. vasárnap · 19.00

Pécsi Balett:

A HÁROM TESTŐR

– AVAGY A KIRÁLYNÉ NYAKÉKE

8. szombat · 19.00 9. vasárnap · 17.00
Latinoits Zoltán bérlet Mester István bérlet

FURCSA PÁR

11. kedd · 19.00

A KIRÁLY BESZÉDE

12. szerda · 19.00

VÍZKERESZT VAGY AMIT FORGATTOK

18. kedd · 19.00 20. csütörtök · 19.00 21. péntek · 19.00
Faludy László bérlet Szendrői József bérlet

MUSICAL KLUB

19. szerda · 19.00

NYOLC NŐ

22. szombat · 19.00 23. vasárnap · 19.00 *

KOLDUSOPERA

29. szombat · 17.00 30. vasárnap · 19.00
Steinhardt és Lang bérlet Mendelényi Vilmos bérlet

KAMARASZÍNHÁZ

DÉLVIDÉK

1. szombat · 19.00 2. vasárnap · 17.00

Pécsi Balett:

ÓZ, A NAGY VARÁZSLÓ

4. kedd · 15.00 5. szerda · 15.00

TELJESEN IDEGENEK

7. péntek · 19.00

UTÁNKÉPZÉS ITTAS VEZETŐKNEK

8. szombat · 19.00

EMIL ÉS A DETEKTÍVEK

13. csütörtök · 15.00 18. kedd · 15.00 19. szerda · 15.00
20. csütörtök · 15.00 22. szombat · 15.00 23. vasárnap · 15.00

HAZÁM, HAZÁM

16. vasárnap · 17.00 *

VAKNYUGAT

30. vasárnap · 19.00

N. SZABÓ SÁNDOR TEREM

JÚLIA - PÁRBESZÉD A SZERELEMÉRŐL

2. vasárnap · 15.00

PARASZTOPERA

SZFE negyedéves zenés-színművész osztályának előadása

4. kedd · 19.00 5. szerda · 19.00 6. csütörtök · 19.00
7. péntek · 17.00 7. péntek · 21.00 6. csütörtök · 19.00

AUDIENCIA

27. csütörtök · 19.00 * 28. péntek · 19.00

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

KEDVES JELENKOR-OLVASÓ!

TÁMOGASSA

A JELENKOR FOLYÓIRATOT,

a kortárs magyar irodalom
meghatározó műhelyét!

Újra felajánlhatja személyi jövedelemadója 1%-át a Jelenkornak,
amellyel hozzájárul lapunk működési költségeihez.

Kérjük, hogy idén is támogassa adójának egy százalékával
a Jelenkort. Amennyiben úgy dönt, hogy hozzá kíván járulni a lap
fenntartásához, csatolja adóbevallásához a „Rendelkező nyilatkozat”-ot
a megfelelő módon.

Köszönettel:

A Jelenkor szerkesztői

Adatok:

JELENKOR ALAPÍTVÁNY

7621 PÉCS, SZÉCHENYI TÉR 7-8.

ADÓSZÁM:

18308884-2-02